

af de Bemærkninger, der ere gjorte i Betænkningen, og jeg skal da først standse ved den militære Klædefabrik. Denne Fabrik har en Gaard paa 88 Tdr. Land, saa vidt jeg ved god Jord, med 16—17 Tdr. Land Eng og Mose. Denne Gaard har Fabrikken haft i over et halvt Hundrede Aar, og den har været bortforpagtet i en længere Aarrække. Nu drives den vel ikke af Ministeriet direkte, men under Krigsministeriet, under Fabrikken, og om Resultatet af Driften er der givet Oplysning i Betænkningen. Resultatet er just ikke glimrende. Det viser sig nemlig, at, efter at Gaarden med disse 88 Tdr. Land har været drevet i 10 Aar, har Statskassen ved denne 10 Aars Drift haft et Underskud af 664 Kr. 22 Ø. Det er jo et tarveligt Resultat af en saadan Landbrugsvirksomhed under Krigsministeriet. Vi have talt med Krigsministeren — det var forrige Gang den nuværende Krigsminister var Krigsminister — om, hvorvidt han ikke troede, at man skulde sælge eller bortforpagte Gaarden paa ny. At bortforpagte den paa ny fraraadede Krigsministeren, fordi det viste sig, at den tidligere Forpagter til Trods for, at han adskillige Gange fik Nedsættelse i Afgifterne, drev Gaarden saaledes, at Markerne, da han gik der fra, vare temmelig magre og Besætningen elendig, saa det Forhold var temmelig dyrt for Statskassen. At sælge Gaarden synes Krigsministeren heller ikke at ville tilraade, fordi Fabrikken havde Nytte af Jorden, da der kunde holdes nogle Heste der til Fabrikens Brug, der kunde bygges Arbejderboliger paa Jorden og sælges Mælk til Arbejderne paa Fabrikken. Det fik vi, som sagt, oplyst den Gang og fik omtrent samme Oplysning nu under Konferencen. Man mente imidlertid, at der vel nok kunde træffes en Ordning, der var mindre elendig for Statskassen end den, der nu findes. Der maatte kunne sælges en Del af Jorden, saa at man ikke fik et saadant Underskud, som man nu faar, eller ogsaa maatte man kunne faa den dreven af en nok saa dygtig Bestyrer som nu, thi det er utvivlsomt, at en Gaard i Nærheden af Kjøbenhavn paa henved 100 Tdr. Land maa kunne drives saaledes, at man ikke i Løbet af 10 Aar faar et samlet Underskud.

Det næste Punkt, der findes omtalt i Betænkningen, er den Classenske Legatskole. Den sorterer under Krigsministeriet, har altid gjort det og har faaet et Tilskud paa 6,000 Kr. fra Krigsministeriet. Den højtærede Marineminister har paa sit

Budget forlangt 7,500 Kr. til den samme Skole, fordi den skulde give gratis Undervisning til Børn af Flaadens faste Mandskab. Det have vi forhandlet om i Finansudvalget, lidt i Fjor, thi da blev Forslaget stillet i Slutningen af Samlingen, mere i Aar, og der har ikke været nogen særlig Uvillie imod at give Hjælp til denne Skole, men man har i Finansudvalget ønsket at faa denne Skole, naar Staten skal træde til i et saadant Omfang, som her er Tale om, ind under Kultusministeriets Tilsyn og Bestyrelse, eftersom dette Ministerium jo har de andre Skoler under sig. De to militære Ministre have ikke nogen saadan pædagogisk Virksomhed under deres Ministerier, og ingen af dem har haft noget særligt at indvende mod denne Tanke — det er jo for Resten særlig Krigsministeren, det kommer an paa. Marineministeren kan det være ligegyldigt, naar han blot faar de 7,500 Kr. til de omtalte Børn. Krigsministeren har, som sagt, ikke stillet sig uvillig over for vort Ønske om at faa denne Legatskole henlagt under Kultusministeriets Bestyrelse. Spørgsmaalet henstaar altsaa, og jeg antager, at de to militære Ministre ville foranledige, at deres Kollega Kultusministeren til 3die Behandling vil stille Forslag i saa Henseende. Bidraget maa saa tages ud af disse to Paragraffer og flyttes over paa § 21.

Skrivelserne om Hestene skal jeg ikke opholde mig ved, det har jeg gjort de foregaaende Aar, og der staar omtrent det samme, som der tidligere har staaet, idet der nemlig klages over, at de fremmede Heste koste mere end de danske, og at man, naar man sælger dem, faar mindre for dem, med mindre de ere døde, for saa viser det sig, at de indbringe en lille Sum mere end de danske. (*En Stemme*: Skindene ere vel bedre!) Ja, det kan gerne være, det ved jeg ikke.

Under K. have vi Bevillingen til den ny Dampbaad. Vi foreslaa at nægte 3,200 Kr. til to Travailler. Endskønt den ærede Krigsminister sætter Pris paa at faa dem, har han dog indrømmet, at han nok vilde kunne finde sig i denne Nægtelse og kan vente et Aarstid med dem. Om Sangbøgerne blev der jo ved første Behandling talt, og navnlig om deres Indhold. Der har været forelagt Finansudvalget et Par Stykker af dem. Udvendig se de meget godt ud, ere pænt udstyrede og praktiske og koste 25 Ø. Stk., med Indholdet have vi ikke stiftet nøje Bekendtskab, om vi end have set noget i Bogen. (*Nielsen-Gron*: Indholdet er det fornem-